

Forsætisráðherra, Jóhanna Sigurðardóttir
Stjórnarráðshúsinu /Lækjargötu
150 Reykjavík

Reykjavík, 24. mars 2010.

Miðstjórn Alþýðusambands Íslands fjallaði á fundi sínum í dag um upplegg félags- og tryggingamálaráðherra vegna boðaðrar sameiningar Vinnumálastofnunar og Vinnueftirlits ríkisins í Vinnumarkaðsstofnun. Með því er rofin sú áratuga sátt sem verið hefur um samstarf aðila vinnumarkaðarins og stjórnvalda um fyrirkomulag samráðs og samábyrgðar á íslenskum vinnumarkaði. Þá var á fundinum fjallað um vanefndir ríkisstjórnarinnar á stöðugleikasáttmálanum varðandi þau atriði hans sem lúta að því að tryggja öllu launafólki rétt til starfsendurhæfingar.

Ekki ætti að þurfa að fjölyrða um þá mikilvægu hagsmuni sem hér er um að tefla og þær afleiðingar sem framganga stjórnvalda í þessum málum mun hafa að óbreyttu. Til að taka af öll tvímæli er þó mikilvægt að benda á eftirfarandi.

Félags- og tryggingamálaráðherra kynnti í byrjun vikunnar áform ríkisstjórnarinnar um sameiningu Vinnumálastofnunar og Vinnueftirlitsins í nýja Vinnumarkaðsstofnun sem gegna á lykilhlutverki við framkvæmd og þróun málefna vinnumarkaðarins hér á landi í framtíðinni.

Ekkert samráð var haft við aðila vinnumarkaðarins um þessi áform eða efni málsins að öðru leyti. Með fyrirhugðum breytingum er slitið á öll formleg tengsl og aðkomu aðila vinnumarkaðarins að þeim verkefnum sem Vinnumarkaðsstofnun mun hafa með höndum og allt vald varðandi málefni hinnar nýju stofnunar færð í hendur ráðherra og forstjóra sem starfar í umboði hans.

Samstarf og samábyrgð aðila vinnumarkaðarins og stjórnvalda um málefni vinnumarkaðarins er eitt af helstu einkennum norrænu velferðarsamfélaganna og vinnumarkaðsmóðelsins og jafnframt einn helsti styrkur þeirra. Hér á landi hefur um langt árabil verið víðtæk sátt í megin atriðum um þetta fyrirkomulag. Með þeim áformum stjórnvalda sem nú hafa verið kynnt er verið að rjúfa þessa sátt og um leið er vegið að því fyrirkomulagi sem byggt hefur verið upp á íslenskum vinnumarkaði. Alþýðusamband Íslands mun aldrei sætta sig við þá stefnubreytingu yfirvalda sem með þessu er boðuð.

Með samkomulagi í nefnd forsætisráðherra um nýja hugsun og nálgun varðandi örorkumat og með yfirlýsingu ríkisstjórnar Sjálfstæðisflokks og Samfylkingar var í febrúar 2008 gerð mikilvæg sátt á milli stjórnvalda og aðila vinnumarkaðarins um uppbyggingu og þróun starfsendurhæfingar á vinnumarkaði. Markmiðið er að tryggja öllu launafólki sem hefði þörf á slíku rétt til starfsendurhæfingar í kjölfar veikinda eða slysa. Jafnframt var sátt um hvernig fjármagna ætti þetta mikilvæga verkefni með framlagi allra aðila sem

málið varðaði, þ.m.t. stjórnvalda. Óumdeilt er að með þessu samkomulagi aðila vinnumarkaðarins og stjórnvalda var stigið mikilvægt skref til að treysta réttindi og möguleika fólks á vinnumarkaði og til að auka lífsgæði þeirra sem lenda í áföllum vegna veikinda og slysa, sem um leið er mikilvægt framfaraskref fyrir samfélagið í heild.

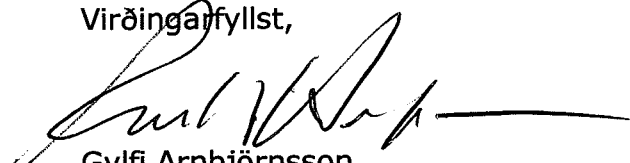
Framangreind sátt var áréttuð af stjórnvöldum með stöðugleikasáttmálanum í júní á síðasta ári, þar sem fulltrúar aðila vinnumarkaðar samþykktu verulega lækkun og seinkun á framlögum ríkisins vegna erfiðrar stöðu ríkisfjármála. Þar var jafnframt ákveðið hvernig staðið yrði að málum þannig að öllu launafólki á vinnumarkaði yrði tryggður með löggjöf sami réttur til starfsendurhæfingar. Minna má á, að um 1/3 félagsmanna ASÍ eru nú án þessara réttinda þar sem þeir starfa hjá fyrirtækjum sem ekki eru aðilar að samtökum atvinnurekenda.

Tafist hefur úr hófi að ríkisstjórnin stæði við sinn hluta samkomulagsins, þrátt fyrir ítrekaðar yfirlýsingar um bragabót. Nú hefur komið fram af hálfu tveggja ráðherra að ekki sé samstaða innan ríkisstjórnarflokkanna um að standa við þessar skuldbindingar ríkisstjórnarinnar. Verði það niðurstaðan mun það koma í veg fyrir að stórir hópar fólks á vinnumarkaði njóti réttar til starfsendurhæfingar. Ljóst er að standi stjórnvöld ekki við sín fyrirheit er um skýrt brot á samkomulagi aðila að ræða og augljóslega mun slík framganga draga mjög úr trausti í samskiptum aðila.

Það er því skýlaus krafa Alþýðusambands Íslands að stjórnvöld dragi til baka áform um grundvallarbreytingar varðandi fyrirkomulag á íslenskum vinnumarkaði, eins og þau hafa verið sett fram í tengslum við uppstökkun á lykilstofnunum vinnumarkaðarins. Þess er jafnframt krafist að sest verði að samráði við aðila vinnumarkaðarins um breytingar á hlutverki og verkaskiptingu bæði stofnana og aðila sem byggja á þeirri sátt sem ríkt hefur um sameiginlega ábyrgð aðila vinnumarkaðar og stjórnvalda á þróun og uppbyggingu vinnumarkaðarins og yfirlýsingum sem ríkisstjórnin gaf við endurskoðun kjarasamninga í október 2009.

Jafnframt krefst ASÍ þess að stjórnvöld standi að fullu við skuldbindingar sínar um lögbindingu á greiðsluskyldu atvinnurekenda og lífeyrissjóða til starfsendurhæfingar með þeim hætti að frumvarp verði lagt fram á Alþingi eigi síðar en n.k. mánudag.

Virðingarfyllt,

Gylfi Arnbjörnsson
Forseti ASÍ